

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr 32. ANUL XVII.

Telegraful eșe de două ori pe săptămâna: joi și Dumineca. — Prenumerata se face în Sabiu la expeditorul foie pe afara la c. r. poste, cu bani gât prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. Eșe pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarhia pe anu 8. fl. 6 fl. pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. și teritori străine pe anu 12. fl. 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pînă într-o oră cu 7. cr. și după, pînă într-o două oră cu 5 1/2 cr. și pînă într-o treiă repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, în 19 Aprilie (1 Mai) 1869.

Cuvintul de tronu

alui Majestăției Săi Imperatoarele și Regele, cu care a deschis în 24 Aprilie dietă ungurăscă în cetatea Buda, e urmatorul:

„Domnilor magnati! Domnilor deputați! Cu bucuria salutu la pragul acestei sesiuni legislative, cu atât'a mai multu, cîci simtu nevoie să sprijinirei puternice și intelepte a D-vostre, pentru de a putea rezolvă bine grecile probleme, ce ne stau înainte.

De-si dietă trecută deslegându-cesiunile referințelor de dreptul de statu, ce a fostu pendent de generații întregi, și a creatu o base solidă, precare-si va putea continua mai cu înlesnire agendele sele, totuși trebuie încă multu să se facă, ce condiționă unu viitoru mai serice și parte ce mai mare și cea mai urgintă a acestoru condiții fundamentale jacă pre umerii legislativei prezente.

Relațiunile favorabile a dreptului de statu nu dă garantia de ajunsu pentru soraia unei națiuni; garanția cea mai prevalenta și mai cardinală, fără de care chiar și reațurile cele mai strălucite a unui statu nu potu osori succese durătorie, jace în dezvoltarea puterei interne a națiunei însesi.

Desvoltarea acestei puteri vitale aterna dela reformele din intru.

Acesta Ve e terenul asignalu de interesele tierei.

Chiamarea D-Vostra e a îndreptă tota puterea națiunii fără întardiere cu resoluții asupra operațiunilor mari a reformării interne; a repară dăunile cauzate prin eventualități, a rompe cu tradițiunile trecutului, ce se opun progresului secularu, a reformă instituțiunile tieri amesuratu spiritului tempului și amesuratu trebuințelor impreguriarilor noue, a disvoltă în tota privința valoarea morale și materiale a națiunei, pentru că poziunea, ce a luat-o în sfirul statelor constituționali se o cuprindă cu yrednicie ca unu factoru și custode a culturii apusene.

Regimul meu nu va întardia a prelindă în direcția acestei activități D-Vostra.

Mai înainte de tôte Ve recomandu cu deosebire atenționei D-Vostra caușa importantă a justiției.

O întrebuităre a dreptului neintardiată și impariale și cerința cea dintâi pentru viața regulată a unui statu.

Pentru aceea e de cea mai mare necessitate, că de o parte acelă, cărnu e în credința puterea judecătorăscă sa-si aibă garantata independența atâtă fără cu privatii, cătu și cu potestatea publică, eara de alta parte se sia asicurată fiecine contră abusuri de acelă putere.

Deci regimul meu Ve va face propunerii despre întrebuitărea puterei judecătorescii asemenea și despre responsabilitatea judecătorăscă.

Cu acestea sta în legatura proiectulu de lege despre organizația judecătorilor de instantă prima. Acesta dispune: că organele judecătorilor de instantă prima sa sia legate de oficiuri stable și incătu se vor localiza aceste oficiuri amesuratu cerințelor numerului locuitorilor și a comunicării publice, se pote fia-cine, care are trebuința de ajutoriul justiei, alu gasi iute și cu sicuritate.

Mai târziu se va subscrive desbaterilor D-Vostra constituționale și unu proiectu pentru legea penale, ce va asigura atâtă interesele ordinei sociale, cătu și securitatea individuale sub sunțul unor norme precise și organice, în locul legilor defectuoase și n-chiare și a praesei penale dubioase de pânăcum.

In sferele mai înalte ale sistemului de guvernare e adusă la valoare principiul responsabilităției,

precându noi tienemur în cadrele inferiore ale administrației publice încă totu instituțiunile sistemului vechiu.

In acestu contrastu jace caușa naturale a cursului incetu a agendelor precum și frecările, ce spre daună intereselor celor mai esențiali se intempla de multe ori între regimul centralu și între municipii.

Va fi dar o problema de capetenia a D-Vostra, a reformă partea aceea a organismului municipale, ce în urmă relationilor schimbate și a indepedantărilor date de esperință, nu se mai potu susține, ale reformă întracolo, că principiile de autonomie și de responsabilitate sa se aduca în legatura unele cu altele, și asiă sa se eșecurizeze armonia între regimul centralu și între orgabilele administrației.

Miscamintele electorale de curențu V'au datu noue dovedi despre defectele legei electorale din 1848.

A delatură aceste defecte și a regulă cursul alegerilor asiă incătu libertea alegerei se fio scutita de escesele pasiunilor de partide, e asemenea o problema dintre cele mai seriose și urginte ce aștepta activitatea D-Vostra.

Legile din a. 1848 a pusu legislația tieri în locul representationii deosebitelor caste privilegiate pre basea representationii poporului, dar organismul casei magnatilor l'a-lasat neschimbătu. Va fi deci unu obiectu esențiale a activităției D-Vostra creătorie, că susținendu avantajurile, ce le oserezce pentru unu progresu sicuru și liberu de improvisatione cass'a de sunu, desvoltata în istoria naționale și legată cu cele mai sublimi interese, se reformati organismul casei magnatilor conformu relațiunilor prezente a tieri.

Pentru libertatea presei s'a depusu în legile de pânăcum două garanții mari: una e delaturarea censurei, alta predarea delictelor de presa la sfiru jurilor.

Prelanga susținerea acestor două principii insa trebuie să se mai îngrijească, ca defectele, ce le-a descoperită experința atâtă în partea formale cătu și materiale, sa se delature cătu mai îngrija.

Asemenea neamenavera e regularea dreptului de asociații și adunări, că acestu dreptu fundamentalu alu constituționalului sa se pună sub sunțul și între limitele legei, iera cerculu dreptului și datorinței de inspectiune a regimului asemenea sa fia preciso ștărtit.

Dietă trecută a dusu o lege pentru delatărarea contribuției de vinu. Problemă dietei prezente va fi a delatură și celelalte remasitie a le feudalismului cu respectu la sanctiunia proprietății și pre basea unor principie adeverată economică.

Dietă trecută a estinsu prin legea de instrucție publică, beneficiile instrucției asupra tuturor.

Cu acestea insa s'a pusu pentru sistem'a instrucției numai basea, dar interesul naționale urgează și regularea aceloru sfere mai înalte ale instrucției, în care cetățenii se-si pote căștiga educația speciale recerută de spiritului tempului și de trebuințele sociale ale tieri.

Regimul meu Ve va substerne deci proiecte de lege atâtă în privința reorganizării scolelor de mijlocu, reale și umanistice cătu și în privința universităției și a politehnicei.

In sensulu art. d. I. XVI din a. 1867 vi se vor predă șoresi cari tractate internationale inchise cu statele externe, că pentru aprobată sa le supuneti desbaterilor D-Vostra constituționale.

Necungijabile e necessitatea de a organiza relațiunile industriale, în privința căroră séu n'avem legi séu forte defectuoase.

Inaintarea spiritului interprindetorii și inflorirea comerçului aducu cu sine necesitatea, că interprinderile actionarie sa se reguleze prin o lege nouă amesurată progresării cerințelor economice naționale.

In privința ambeloru obiecte, cătu și în privința altor dispositiuni, ce au de scopu pastrarea și înmulțirea averei naționale, Ve va face regimul meu propunerile necesare.

Resolvere aștepta și proiecte de lege despre coaccesionarea mai multor drumuri de feru, mai departe despre regularea lucrărilor publice și relațiunilor dreptului de apa proiecte de lege, ce prin rezultatele lor practice, voru dă comunicatiunei și bunei stări materiali o înflorire nouă.

Activitatea D-Vostra constituționale se va extinde legislatorice și asupra bugetului, la a cărui statorire veti îngriji, precum sum convinsu, că economia statului prin parsimonie bine întrebuită sa se tiana pré cătu se pote în echilibru, și finanțele tieri sa se reguleze pre base solide.

Pre lângă același mai recomandu atenținei D-Vostra și necesitatea de a reformă contribuținea, ce e pentru bunastarea materiale a tieri anu factoru dintre cei mai cardinali.

Desbaterile dietei Ve voru dă totu odata și ocazia unei legă legatură aceea legale și mai strengu ce a stabilitu dietă trecută între Ungaria deo parte și Croati'a și Slavoni'a de alta parte, prin simtieminte vîu de amore și aderință și a împărătiei atâtă purtarea sarcinei pre basea complanării deplină a referințelor statului, cătu și glorii a celor dispositiuni legislative, dela care aterna binele și marirea comuna a tuturor tierilor coronei ungurești.

Domnilor Magnati, Domnilor deputați!

D-Vostra statu în fața tuturor greutătilor unei perioade de transitione.

Afara de cele amintite Ve aștepta încă o mulțime de probleme.

A scoté din tradițiunile trecutului aceea, ce nu se mai pote susține și totu odata a crea instițuni corespondentorii ideilor noue, e o problema după și nedespartita, cu care aveti de a Ve luptă.

Același purificare a relațiunilor cere ostenea și tempu multu, și greutățile realizării se mărescu nunumai prin mantinerea reminiscențelor trecutului, ce defendă și aceea, ce numai are viață împedecându astfelii creaționi noue, ci de alta parte și prin precipitarea ce nu voiesce a sci de referințele cele noue, ci acopere câmpulu, pre care aru trabui sa se zidescă, cu ruine silu face inaccesibilu.

Dar firea drăpta și moderatiunea naționalei, precum și intelepciunea ei, voru găsi între aceste două estreme calea cea drăpta, pre care vomu progresă cătra binedictionile unor tempuri mai bune.

Relațiunile amicabile, în care ne astănu cu puterile externe, ne osereză unu prospectu sicuro, ca pacea și liniscea necesarie pentru docerea la imprimare a reformării interne, voru ramane neturburate.

Dien sa Ve sia conducatoriu la opera D-Vostra

Sub sarcină lucrului sa Ve întărescă conștiința, că fericirea generaționilor jace în mâinile D-Vostra, și desi sacrificiul patriotic nu se cere în astfelii de epoci multiamare totușii aceea e secură și aterna, căci viitorul o va oferi din generaționi în generaționi neobositilor lucratori ai acestei opere mari de reformare.

Si cu aceste declaru dietă de dechisa.

Pentru de a putea avea publicul nostru unele din ante actele (circulariile) la care se provoca circulariul metropolitan publicat in urmă din urma alu acestei foi, publicămu cu ocaziunea acestăi următoriului circulariu :

Nr. cons. 657. 1862.

Prea cinstitoru Parinti Protopop, si cinstitoru Administratori protopopesci!

De o vreme incocă se publicara in diuariele noastre nationale mai multi articuli despre necessitatea unor scole asiatici numite nationale, la a căror intemeiere si sustinere se contribuie mai multe comune române fara deosebire de religiune, si de motiv principal se aduce aceea impregiurare, ca in modul acestăi s'ară pută inaintă mai mult cultură nationale, că prin scole religioase, de vreme ce comunele române de ambele confesiuni, luându-se de osebi ună căte ună suntu serace, si nu potu avea mijloce banale pentru insinuarea si sustinerea scolelor, unde copiii lor aru pută capătă crescere mai cōversită, s. a.

Articulii acestia journalistic au indemnato premai multi din clerus si intelectuali nostri, că sa cera parerea mea in privintia acestăi; căci se interesează a scăpară mea in privintia acelei scole centrale, ce se proiectă din partea intelectuală din comitatele Dobăcei si Hunedoarei.

Eu, pre cătu din privirea acestor rugări din partea mai multor din clerus si intelectuali nostri nationali, pre atât'a si din privirea momentuoasitării lucrului, căci atinge cultură nationale, m'am oțarită a me enunția in privintia acestăi către toti și membrii bisericei noastre din Ardeal, luându-mi de punctu de manecare legalitatea, că basa cea unică sigură, sub alu cărei scutu se poate inaintă crescerea si cultivarea moralo-religioasă si nationale a tinerimii noastre.

Ne este tuturor cunoscută, ca după ce dela a. 1700 pâna la 1783 se opri-se din partea politica reintegirea scaunului nostru archiepiscopal, care se vaduise in urmă unor fatalități mari si remase-se ne reintegrită din cause, ce sunu in deobscen cunoscute, si după ce Guvernul a cunoscută, ca reintegirea postului archiepiscopal nu numai aru fi in interesul bisericei noastre, ci si in interesul seu propriu, — la a. 1783 s'au restaurat acelu scaunul archiepiscopal din partea slapanirei politice prin denumirea unui Episcopu, si atunci numai decâtă ierarchia nostra cea reinviata si-au indreptat îngrigirea sea către tréba scolare, si spre mai sigură inaintare a intereselor scolare au denumită unu directoru nationalu de scolele noastre cu aprobația maiestatica. Si de atunci adeca dela a. 1783 pâna la a. 1850 amu avutu nentreruptă lângă episcopia nostra unu directoru nationalu de scolele noastre in Marele Principat alu Ardelean, carele le-a sea o tragea din fondul nostru sidocisală.

La anul 1850 tienendu-se sinodu episcopal, si tractându-se tréba scolare, sinodul au organizat in § 17 cu privire la impregiurările tempului,

directive scolare astfelii, că fia-care Protopopu se fia inspectoru scolaru in tractul seu, ceea ce si ministerul de invetiamant din Viena au aprobatu, iera inspectiunea suprema a scolelor, si a oricăroru alte institute din eparchia nostra au remasă lângă Episcopu, că mai marele si reprezentantele legiuiri alu bisericei noastre autonome, va se dica: independent de ori-ce influența strânsa. Fostul ministeriu c. r. se nevoia a strimtoră dreptul episcopal de supremă inspectiune scolare, precum archivul episcopal dovedesc, dara fără efectu, căci mai pre urma au recunoscutu, ca Episcopul nostru intocmai i se cuvine supremă inspectiune asupra tuturor scolelor si institutelor literare din eparchia, că si Episcopilor catolici.

Totu acelă-si sinodu, precum arata § 12 din afacerile cele au asternut la Majestatea Seu rugarea preumilită pentru denumirea unui consiliariu de scola la gremiul Guvernului terei, carele se inainteze tréba nostra scolare si se fia referinte la Guvern in trebile bisericei noastre, in urmă a acestei rugări amu castigat unu consiliariu de scole de religiunea nostra, că si cele-lalte religiuni autonome, carele pâna la a. 1861 au fostu in activitate; cum va si spre viitoru, după ce guvernul constitutionale patrioticu s'au restaurat, se va vedea curențu, căci tréba au ajuns la Majestatea Seu spre finală decisiune. Noi insa dorim, că consiliariul de scole cătu mai curențu sa tréca din disponibilitate in activitate.

Acelă-si sinodu m'au postită cu grajui vin, că sa mijlocescu Par. Protopopu Moisi Fulea, carele pentru betranetie nu mai poate duce servitiul de directoru nationalu, o pensiune, ceea ce amu si facutu, si pensiunea de 210 fl. v. a. i se da preanu din fondul sidocisală.

Din cele pâna aci espuse se vede lamurită, că tréba scolare in biserica nostra din Ardeal are organismul seu legiuiri, si părțile constitutive ale acestui organismu scolaru suntu: I. Inspectiunea suprema scolare ce este lângă Episcopu; II. Inspectiunile tractuale, ce suntu lângă Protopopii respectivi; si III. Inspectiunea locale scolare, ce este său lângă parochu său lângă unu membru qualificat. Acestu organismu scolaru este urmarea firescă a organismului bisericei noastre autonome. Si cându dicem: ca biserica nostra este preconoscuta de statu de independentă, atunci se intielege de sine, ca si părțile organice ale bisericei noastre autonome, precum suntu Protopopiatele, si parochiele, au autonomia si drepturile loru, care le exercită sub supraveghirea Episcopului in treburi bisericesci si scolare; de aceea o parochia vecina n'are dreptu a conturbă autonomia altei parochii invecinate, precum si Protopopiatul vecinu n'are dreptu a se mestecă in treburile Protopopiatului invecinat, căci părțile constitutive ale unei eparchii suntu pentru sine autonome, si exercită dreptul loru parochialu, si protopopialu in formă representativa prin sinode parochiale si protopopiale, si afacerile loru le asternu Episcopului spre censurare si aprobație.

pentru sustinerea legăturei organice si uniforme, prin urmare ori-ce lucru unilateral, si volnicu in lucruri tienatore de dreptul publicu internu alu Protopopiatului si parochiei, ce aru comite protopopulu, parochulu, sau ori-care christianu unilateralu fără sinodu, este ilegal, si invalid.

Stându asiā dura tréba scolare a bisericei noastre autonome din Ardeal in tocmă astfelii de regulata, si organizata că si trebile scolare ale altor religiuni autonome din tiéra, urmează pră firește, ca tréba nostra scolare are organismul seu legalu, si ea tocmă in acesta impregiurare este si legalitatea trebei noastre scolare, va se dica, modelul legalu de inaintarea culturei populare, si asiā totu, ce nu este esfueru naturalu de aci, este anomalia, ilegalitate cu atâta mai multu, căci legea dietale din a. 1791 in art. 60 după ce au oțarită, ca religiunea nostra se intaresce in liberul seu exercitiu, renduiesc apoi si despre tréba scolare: „ca drepturile Majestăței Sele c. r. au a remanea in intregime in privintia trebilor clerului, bisericei, fondurilor, si ale crescerei tinerimii.“ Prin urmare schimbarea esențială in organismul trebei noastre scolare nu se poate face fără aprobația maiestatica; insa nici guvernul nu poate octroa nimică in tréba scolelor noastre, precum adeverea oțarirea regesca din 13 Sept. 1861 Nr. 2810 ce ni s'eu impartasită dela inaltul guvernului terei sub 25 Sept. 1861 Nr. 7750 si carea o comună mai josu in totu cuprinsulu ei.

Aceste, căci amu espusu pâna aci, se tienu de dreptul publicu internu, ce se cuvine unei biserici autonome in trebile scolare.

Acum se vedem, cum sta cu dreptul publicu esternu, ce biserica nostra lu are in tréba scolare? acestu dreptu privesc la referintie oficiose, ce suntu intre biserica nostra autonoma si statu in privintia trebei scolare, va se dica, dreptul publicu esternu arata mesură influenței statului in trebile noastre scolare. Poncetu celu cardinalu alu acestui dreptu publicu esternu pentru o biserica autonoma este, că statul numai atât'a influenția sa-si iee in tréba scolare, că autonomia, va se dica, independentă bisericei sa nu se vătene, si sa nu se strimtozeze, sau cu alte cuvinte, că biserica autonoma sa remana in exercitiul liberu alu dreptului seu internu cu privire la toate părțile ei constitutive, de care se tiene negresită si tréba scolare. Statul in patria nostra exercităza influența sea in treburi scolare I. prin pertractări oficiose cu jurisdicțiunile bisericesci, că inspectoratele supreme scolare ale deosebitelor religiuni recepte; II. prin inspectiunarea scolelor, că acolo nimică se nu se prede, ce aru pută fi pentru statu perniciosu, si daunosu. Statul nostru nu se lasă mai departe in treburi scolare, căci scie, ca lasându-se la initiative in privintia trebei scolare, aru produce putina multiamire, dara cu atât'a mai mare nemultamire si zelotipie din partea religiunilor recepte si autonome.

Cându asiā dura statul intr'un modu, prin care nu se strimtoresc dreptul publicu internu alu

FOLIÓRA.

Descalecarea lui Dragosiu in Moldova.

(Epopee in 12 cânturi, de V. Bumbacu.)

(Estraus după „Fol'a soc. din Bucovina“.)

Cântul I.

(Cuprinsulu: Planulu descalecării uređită de către Dragosiu si primitu de fruntasii Marmaciei.)

(Urmare.)

Trei-dieci de policantri cu lantiuri din argintu
Ear cretele de auru de celu mai lamurită
Vioiu lucescu la focul scăftele aprinse,
Ce lumină sală de straluciri cuprinse.
Treimese stau dealungul odăiei aterante,
Tustrele-acoperite cu fetie nciucurate,
Tiesute-acolo in casa de-a Bogdanesei mâni
Cu gustu, cu icsusintia lasata de betrani;
Cusute pre la cornuri cu scumpa stramatura
Si mandre gaurele pre lângă tivitura,
Cu dimti pre lângă margini, cu fluturi scăpitori,
Pre cîmpulu din launtru cu felu de felu de flori;
Ear ciucuri din cornuri, ce greu in josu aterna,
Suntu numai firu de auru, lucratii de-a Dömnei mâna.
Si felu de vinuri prin plosee puse n'rendu
Pre lucedele mese te 'ngâna si-li aprindu
Unu gusta si-o sete-adanca. Si multi slujbasi de casa
Bucate reci si calde carându le punu pe măsa.

In capulu mesei eata Bogdanu s'asiédia 'ntâiu,
Apoi se pune Dragosiu, si 'ndată după ei
Se 'nsira fruntasimea la mesele 'nearcate
Si cin'a se deschide cu vinu si cu bucate.
O căta numerosă de launtri alesi
Insufletescu prin diceri pre falnicii viteji
Bucatele se schimba si prășpetu vinu s'aduce,
Ear launtrii 'ntóna unu cântecu dragu si dulce,
Si eata ca se scola Bogdanu dintre barbati
Si-acestu cuventu rostescu cu ochii 'placrimati:

„O, voi barbati de frunte, voi stâlpi de neclatire
Ce va jertfiti viati a sprea patrei marire!
Optspreece veri trecu de căndu m'ati radicatu
Pe tronulu tarii noastre si sceptrulu ei 'mi-ati dato;
Optspreece veri trecu si eu si voi cu mine
Cu bratiele 'narmate pentru alu mosiei bine
Amu infruntat ursita, ce reu ne lotu voiá,
Dusmanii intarcațamu, ce-adesu se rapediá,
Că lupi setosi de sânge, că sa ne cotropescă
Si patria si legea pe veci sa le robescă.
Optspreece veri trecu si noi nu ne-amu plecatu
La sabia dusimana, cu carea ne-amu luptat!
Si pâna căndu va curge prin vine-alu nostru sânge,
Cum curge astazi inca, noi purure-omu invinge,
Si vomu predă mos'a l'ai nostri urmatori
Neatinsa nepiscata de crudii prădatori,
Precum o apucărămu din vremile betrâne,
Dela parintii nostri ce ne-au pestrat'o bine!
Dar anii vinu si sbora pe-alu tempurilor cefcu

Cu anii vieti a nostra si dilele se trecu.
Mai ieri inca fuserămu petrunsi de tineretă,
Că flori de primavera pre cîmpulu de verdetă,
Nu ne prindea nici somnulu, rideamul de femeiati,
Desprețuimul odihnă de ducru 'nsetosiati,
Faceamul din năpte diua, din luna faceamul sôre,
Si nici unu lucru n'lu nu ne parea pră mare;
Dar adi puterea nostra nu este ce-a fostu ieri,
Căci ne'ncetatu slabescu cu-a dileloru schimbări.
Si scumpă nostra tiéra din tempu in tempu totu cere
Focu nou si vietia nouă si prășpetă putere!
De-acacea frati de arme, grigiti de ai vostri fi,
Si da-ti le putere si focu de flacari vii;
Si-i creșteți in virtutea si 'n legile străbune,
Sa aiba susțetă mare spre sapte mari si bune!
Sa sia bravi, statornici, in pace si 'n resboiu
Precum a fostu stramosii, precum sunteti si voi.
Mai cugetati si-accea, ca mâne său poimâne
Eu moru si tronulu tarii chiaru veduvită ramâne
Si-'li caută sa puneti pe tronu unu nou cîrmaci,
Cuprinsu de intelepciune, bunu, dreptu, viteză, dibaci,
Si pră usioru se poate alu sortii ochiu sa cada
Pre unul dintrai nostri sefori, care-o sa seada
Ca domnul pre tronulu tarii. Si iera-si cugelati,
Ca 'n döue luni de dile se ducu peste Carpati
Din bravii nostri siepte bărbati de cei de frunte,
Voinici, viteji si mândri, ca siepte bradi din monte,
Si 'n locul loru alti siepte bărbati ni trebuesc
Spre departarea lipsei din sirul ostasescu,

unei biserici autonome, exercită influența sea în treburi scolare, atunci urmăză prea firescă, ca unu amplioratul politicu nu pote merge în treburi scolare mai departe de statu, și astăto, ce are, și ce pote face, este, 1, a inspectiună, că în scole sa nu se predea nimică în contră păcei și ordinei publice; 2, a sfatui pre parinti, și ai silii în casuri necesari, că fiili și fiicele loru să cerceteze scolă dela 7—14 ani ai verstei loru; 3, a dă invetigatorului asistință pentru scoterea lesei; 4, a stârui, că zidirea scolare sa se tienă în starea buna, și unde face debuinitia a se clădi nouă. În astă amplioratul politicu n'are voia a estinde mai multu și mai departe afacerile sele în privința scoleloru, căci n'mai decât parasesc terenul legalu alu oficiului seu, și trece în sferă activităției jurisdicțiunii legale de scola, vătăma dreptulu publicu internu alu acelei biserici autonome, cu ai cărei preotii și hristiani va sa se consulte despre organizarea vreunei scole particularie, ce nu se potrivesc cu organismulu legalu scolaru alu bisericei autonome, și astă unu amplioratul politicu, că oficialu esecutiv, numai aceea pote se faca, ce i se demandă spre esecutare în sferă publico-politică.

Aceia, cari vreau scole naționale fără caracteru confesionalu, aducu înainte spre aperarea nezuvelorloru și Asociatiunea transilvana pentru cultură limbii și a poporului romanu, ce în anul trecutu s'au înființiatu de către naționalii nostri fără deosebire de religioni, și inca argumentează astă: de căcă unu Episcopu ortodoxu pote sa fia presedinte acestei asociatiuni, de ce n'ară puté sustă o scola națională sub "suprinspectiunea" unui Episcopu greco-catholic?

Că sa nu remanu datoriu acestor naționalisti cu responsulu, voiu cercă a aretă, ca toti aceia, cari astfelii gandescu, se află în idea confusa. Din cele mai susu aretate s'au vedintu, ca trăba scolare în patria nostra este organizata după religioni, și se tiene de dreptulu religiunilor autonome, prin urmare fia-care comuna bisericescă are a se tienă de poziunea sea legală, de scolă sea confesională, și a se îngriji pentru ea, și nu se pote asocia cu nici o comuna de alta religiune în privința scolare din punctu de vedere alu naționalităției, pentru că acătă opresc organismulu fia-cărei biserici autonome; insa din contra fiindu toti români fără deosebire de religiunile loru în privința naționalităției și a limbii unu poporu și uno trupn politicu, va se dica: elemente homogene, și în privința acătă au unul și acelă-si interesu, ce fatia cu religiunile, de cari se tienu, se află alămtirea, au înființiatu pre basă legilor de reunire Asociatiunea transilvana oțarindu, ca scopulu Asociatiunei este înaintarea literaturăi române și a culturei poporului romanu în deosebite ramuri prin studiu, prin elaborarea și edarea de opuri, prin premii și stipendii pentru diferitele specialități de știință și artă — § 2 din Statut. Asoc. — De acă se vede, că Asociatiunea transilvana pentru literatură romana și cultură poporului romanu s'au formatu pre basă legală fără vătămarea autonomiei unei său altei religioni, de care se tienă români,

Ca nu cumva mosia sa suferă scadere
Din lipsă celoru săpte resboinici cu putere.
Acestea, frați de luptă, dorit' am sa le spunu
In clip'a east' marézia vadiendu-va 'mpreun';
Căci numai ceriulu scie cându vomu mai slă la măsa
In numerulu de-acum'a. — Dar' o! pră luminăsa
Putere-a vecinieci, revers' a tale diori
De susu spre tiér'a nostra și ai sei aparatori!“

Astă vorbesc Domnul și la fruntasii inchină
O cupă dăurita cu vinu cu spume plina
Cu felie 'nlacrimate se scol' ai sei lu tasi
Si striga: „Sa traiasca alu patriei Cârmasiu!“
Farmecatōrie sonuri scotu arcele din strune
Si cupele direse cu vinuri vechi și bune
Fruntasii le radica și 'nchina și ciocnescu.
Si cina stralucita timpu lungu se tragicăadă
Si glasulu de-alauta ospatiulu desfătedia.
Dar' diorile sărată de cătra resarită,
Si năptea-si păturește vestimentulu seu cernită,
Si fugă 'nsipamentata prin pescerele-afunde;
A steleloru lumina dispare și s'ascunde.
Si banchetulu se 'nchieia cu-a sale desfatări
Si toti fruntasii pléca pre soimi buuci calări. —
Dar' cum oru sa 'ntorce și cum oru sa s'adune
Voipicii că sa plece, o Musa! ni vei spune?

(Finea cântului I.)

Vien'a în 24 Octobre 1868

va sa dica: urzitorii acelei asociatiuni nu s'au lăsatu în trăba bisericescă s'au scolare, sciindu ca legile de reuniri oprescu acătă, ceea ce se vede din §-ulu alu 3. din statut, care astă sună: "in adunantiale acestei Asociatiuni suntu oprite ori-ce desbateri asupră obiectelor religiose și politice, incătă acestea privesc la presentu". Astfelii de Asociatiune legale și amesurata legilor de reunire au facutu și naținea ungurăscă la Pest'a sub nume de: "Asociatiune literaria ungurăscă". Astă dăru fiindu noi români toti că atare elementu homogene, și avendu unu interesu naționalu, amu înființiatu Asociatiunea noastră, și m'amu inscris u și eu că membru fundatoriu alu ei. Cându în anul trecutu în lună lui Octobre 23 cal. vechiu s'au constituitu Asociatiunea cu aprobarea moiestatica, și în adunarea cea dintău generale din 24 Octobre 1861 m'au alesu pre mine cu pluralitatea voturilor, credu tare, că adunarea aceea generale n'au fostu povătuia la alegerea mea de presedinte de acelu cugetu, căci suntu ortodocși, ci au pornit din celu adeverat punctu inteleptu și tientorii la prospătarea scopului ei. Ne iertându-mi modestia a vorbi despre acătă impregiurare mai multu, mai dicu inca alătă spre orientare, că spre formarea unei asociatiuni scolare se ceru în locu'mă, că și la formarea oricăroru asociatiuni, elemente homogene. In patria nostra și după legi și după prăcaș'a legală, elementele homogene pentru formarea unei asociatiuni scolare suntu christianii de unu și aceea-si religiune și naționalitate, și nu se numescu cu numire profana "Asociatiune", ci cu numire diplomatică "biserica autonomă", și aceste corporații legale confesionalu-scolare suntu după firea loru său eflusulu dreptului parochialu, său alu dreptului parochialu, său alu dreptului protopresvitalu, său în sfersitu suntu eflusulu dreptului eparchialu său și metropolitanu, precum adeca scolă este fundată prin kristianii unei parochii său a unui protopopiatu, său ai unei eparchii, său și prin toti kristianii unei metropoli. De unde urmăza ca în patria nostra nu se pote forma nici o asociatiune scolare legală, și a se dă sub inspectiunea Asociatiunei noastre transilvane, că scolele se formează după dreptul parochialu, protopopescu, eparchialu și metropolitanu, ce corespundu autonomiei organice a bisericei respective, și acătă autonomie n'are voie a o vătămă nimenea.

Stăndu astfelii legalitatea trebilor scolare, sperăzu, că și aceia voru imbratisă terenul legalu alu trebilor scolare, cări pâna acum au fostu de parere contraria și voru parăsi terenul problematicu și alătorește alu experimenteror, și că nu voru luă indesertu numele Asociatiunei noastre transilvane, căci potu incredintă pre fi-care romanu, că noi n'amu avea astăi Asociatiunea transilvana pentru literatură romana, și cultura poporului romanu, de nu m'a-si fi ferit de experiente la înființarea ei, nici oru fi Asociatiunea nostra astăi idolulu nostru și admiratiunea străinilor, de nu o a-si ferit de experiente. De aceea sa pazim Asociatiunea nostra că lomină ochilor, și sa nu facem cu și prin ea experiente, căci experientele n'au caracteru statornicu, căcă a ajunge la scopu prin promisiuni naluțitorie.

Din acătă a mea deslusire temeinica pote intinge veri cine parerea mea în privința nezuvelor pentru formarea unor scole naționale fără caracteru confesionalu, că adeca eu nu numai nu aprobezu acele nisuți, ci inca silitu suntu ale declară de ilegale și anomale; ba inca și-mi vine a zice: că tuturor acelor, carii au incepulu cu acele nezuveli ilegale și anomale, nu le place de autonomia bisericei noastre, și cauta modu, cum sa conțurbe organismulu ei celu basatu pre principiile cele corecte ale christianismului primitivu și genuinu.

Deci prin acătă va poftescu pre precinstiile văstre, că sa impartasiti preotimei și inteligenției noastre căte unu exemplariu din acătă hărție archierescă, că noi toti sa sustinem nevatamatu celenodiu nostru celu mai scumpu bisericescu și scolaru, adeca independentia noastră în afaceri bisericescă și scolare pre basă Dreptului publicu internu și esternu, călu are Sfânta Maică nostra biserica din Ardealu și din Mitropolia nostra vechia ardelena, căci astfelii purtădune vomu procură autonomie inca și acelor părți constitutive, care după dreptulu canonice și istoricu se tienă de Mitropolia nostra vechia ardelena, insa din cauza unor măsuri politice se află inca și astăi în stare anomala, precum suntu eparchiele ortodoxe române din Ungaria și Banatu.

Cu binecoventare archierescă fiind
Alu Pré Cinstieloru Văstre
Sabiiu 26. Augustu 1862.

de totu binele voitoriu Episcopu Andreiu Barou de Siaguna m. p.

Acătă este ordinaciunea regescă, despre carea ce amintescă în acestu Circulariu.

Cuprinsulu gratiosei ordinaciuni regesci, ce suptu 13. Sept. a. c. nr. 2810. au sositu la acestu Guvern regescu, este următorul:

In declaratiunea Episcopului ardelenu greco-neunitu Andreiu Barou de Siagun'a, data în 1 Augustu a. c. sub. N. 635. și prin Guvernul regescu în 19 Augustu a. c. N. 5784 încocă asternuta, — pră bine fiindu desfasuratu aceea: că o dispoziție guvernale, cărea unilateralu, și cu eșchiderea influenței inspectiunii supreme bisericescă, întreprinde regularea scoleloru populare, sternescă în ordinariatulu episcopescu greco-neunitu temerite măcinante pentru autonomia sea bisericescă; mai incolo ca în urmatorele cuvinte a adresei, ce s'au asternutu înaintalnului locu de către staturile și ordinele transilvane în 12 Sept. 1842.: "pările nașute din urmăriile cele mai ingrate ale intoleranței policiose devenire la locul celu mai înaltu — quæelas ex ingratissimis intolerantiae religiosae sequentiis enatas ad Altissimum locum pervenisse," "precum și în urmatorele cuvinte: "cu devoținea omagiale ne incunetăm a suplică Majestății Văstre sacratissime: că sa te induri a tamadui aceste gravamine, a radică feluritele midilöce ale situirei, cărora greco-neunitii pră desu se espunu, și acelora-si sa te induri pră gratiosu a concede intrebuintarea tuturor libertătilor, de care se bucură creștinii și preotii de alta religie, — se află acătă temere pentru autonomia bisericescă manifestată prin insăsi tiéra; și mai preurma, că prin patent'a ces. reg. din 1 Sept. 1859. a Majestății Sele c. r. apostolice gratiosu s'au intarit organizațiunea internă a bisericii de confesiunea augsburgica, ce privesc la instrucțiunea publică, și publicele ei relațiuni către statu: din tote aceste cause, și pre basea dreptății, ordinaciunea circulară a fostului ministeriu de invatamantul publicu din 23 Februarie 1859. Nr. 1441 1865 prin carea se dispune regulararea scoleloru populare greco-neunite cu delaturarea jurisdicțiunii bisericescă, — ne fiindu aplicabile fatia cu obiectiunile aduse în midilöce din parte a susmemoratei declaratiuni episcopesci, se scrie Guvernul regescu: că propunerea aceea a acelaia-si se incuviintă și din partea pră înaltului locu, că adeca dispozițiunile susmentionate ale fostului ministeriu de instrucție, schimbându-se relațiunile patriei sa incete, și după principiulu autonomiei bisericescă sa se încrăda ordinariatului episcopescu, că elu instrucțiunele scolare după judecata sea propria, și atunci, cându-yă și-lipsa, sa le gațescă, și sa le ascără spre dispozițiunea mai înaltă." Călăusiu 25. Sept. 1861. Nr. 7750. 1861.

La situatiune.

Dupa o linisire de mai multe septămâni, în lumea politică se începe ierasi o miscare carea părăsa în sine germani de evenimente mari.

Nu e multu de cându amu apreciatu în unu articulu dozeșbitu diet'a acum redeschisa a Ungariei cu toate consecințele ei. Desi astăi diet'a e deschisa, despre ea nu putem inca dice mai multu decât atunci, din cauza că ea abia e constituită. O singura desbatere indata la incepulu a radicatută puterei velulu viitorului ei, intielegemul desbaterea pentru locul unde are sa se deschida diet'a și pentru flămurile ce aveau se sălăie pre murii cetăției regali. Inse ceea ce amu putut vedea cu acătă ocazie este de natură de a confirmă parerea noastră: că partidele unguresc suntu bine disciplinate. Irányi și cu ai sei din extremă stânga dău semnalul către independența absolută a Ungariei de către partea de dincolo de Lait'a; stângă centrală consumte cu Irányi pâna la pură uniune personală; nu astăi inse consultu a ascultă de acestu semnalul; Deák și ai sei inse retinendu pre magiari dela unu atare pasu, face insusi unu pasu înainte cu pretensiunea ce se și realizează in data, adeca cu radicarea flămurei unguresc și croate lângă cea imperatescă.

Deák prin acătă a coordinat semnele esteriore ale părților monarhiei, de dincăi și de dincolo de Lait'a; dăra și aci e de a se căuta unu

felii de moderatiune, carea detrage ceva din coordonarea va se dica, din egalisarea perfecta a flamurilor, cu adausulu flamurei croatice.

Procederea acăsta dăra a partidelor ne constată legatură cea principiale care există între ele; ea însă ne lasă să vedem și în viitorul lucrărilor și ne atrage atenția către scopul celu urmăresc: consolidarea autorității de stat a regatului unguresc.

Dincolo de la îta au datu senatul imperial de greutăți cari și invinse încă facu nesiguru viitorului complexului de tieri reunite în acea reprezentanță. Greutățile constau din cestionea rezoluției galitane, despre carea amu vorbitu cu alta ocasiune, și cestionea scărelor poporali carea se desbatu cu mare focu în dilele din urma. În cestionea acum amintita facu opusioniști și poloni și sloveni și tiroleni, trei factori însemnatii ai senatului imperial, lângă cari deca mai adaugi și opusioniștii cehilor din Boemia și Moravia cresc la o pedește însemnată, carea face greutăți de totu mari miscări parlamentari în sinulu senatului imperial.

Lângă toate aceste se mai adauge o aretare nouă pre orizontulu politicu. Ea se află la marginea orizonului de meza-nopțe și se arată până acum întocmă unu nouru a cărui fulgere trămitu din cându în cându căte o scaparatura de lumina, insă abia se vede o angustă margine a novoru.

Nu e demoltu de cându amu cetețu despre unu opu de mai multe tomuri, care cuprinde multe amenunțe, asiă dicenda de dupa colise, intemplete înainte, în tempulu și dupa resbelul din 1866. Amenunțele aceste suntu de natura de a aruncă o umbra neplacuta asupr'a Prusiei.

Se intielege de sine ca au facutu impressione neplacuta asupr'a cabinetului prussianu edarea acestui opu și espectoratiile prussienesci nu au lăsat multu tempu sa ascepte lumea dupa densele. Bismarck a facutu în parlamentulu federali germane nordice o palida alusione, în carea si-a investit u neplacerea sea cu edarea în publicu a amenunțelor amintite; diuariul seu înse, „N. A. Ztg.“ e mai putin discretu și incepe a emite căte unu folgeru asupr'a Austriei. Dicariul dice, ca Beust, pre carele-lu presupune de autoriu primitivu, face prin acăsta o „provocare malitiosa și ostila“, pentru că Prussia sa devina suspecta înaintea federalilor sei; invinute pre Austria de a fi desfiguratu testulu unora acte publicate în desu amintitul opu și deduce de aci tensiune din partea Austriei, cari au de scopu turburarea pacei. Impunitarea acăsta grea și lectiunea ce o tienu numitulu organu prussianu dupa acăsta Austriei aretându căte are ea de facutu în lăintrulu seu nu e de a o trece cu vederea. Ea are și din acea causa însemnatatea sea, căci dinariul oficiosu prussianu spune mai la urma prefația, ca Austria crede a-si pute delatoru tristă stată finantiale prin unu resbel; ca Austria speră că castigă pre unguri și pre poporele slavice pentru unu resbelu de isbanda contra Prusiei.

Opulu despre care e vorba nu e nici oficiale nici oficiosu, ci e curatul militaru; Prussia însă lu folosește că pre unu manunchiu de care pote primde și invinuesce pre Austria de turburătoria de pace.

Dara ce dice „aliala“ austriaca de deunedile, Francia? Pâna acum — tace.

Ea pote pastreaza tacere pentru ca e ocupata cu alegerile pentru corporile legislative. Se pote. Dara se pote sa fia și alta cauza. Noi amu indigătăto vorbindu desprè lucruri de natură acăsta cu alta ocasiune cându amu disu, ca cu de seversire nu credem în unu conflictu între Franța și Prussia, espunendu acolo și motivele noastre.

Asiă dara ce e de alege din aretarca acăsta nouă? Dilele mai de aproape ne voru deslușit mai bine; pâna atunci însă avemu dreptu de a presupune ca sagetă e indreptata mai anteiu asupra cancelariului cont. Beust.

Dietă Ungariei.

Cas'a deputatilor s'a constituitu, în siedintele ce le-a mai tienutu dela cea dintâi începe, în nouă sectioni. În siedintă dela 27 Aprile erau 326 deputati unguresc și 27 croatiesc, cari-si predau credintunalelor loru. Deputati croatiesc se inscriu în o lista deosebita, pentru verificare și

credintunalelor loru se vor transpune, căte trei la fiecare din secțiunile de verificare.

Unu rescriptu regescu adusu de nuntiulu cas'i magnatilor arata că presedintele primu și alu doilea alu casei magnatilor suntu alesi. Cas'a deputatilor nu pote aduce nici unu conclusu în privită acăsta nefiindu membri de ajunsu la număr. Lueruri mai însemnate nu s'a petrecutu în nici ună din casele dietali.

In legatura cu raportele dela dieta impărtăsimu, după alte diuari, responsulu ce l'a datu Maj. Sea deputatilor la ocasiunea primirei acestorui. Responsulu sună:

„Salutarea d. Vôstre o primescu cu simphathie sincera. Interesele neîncungurabili ale progresului timpului voru pretinde confucrarea D-Vôstre în măsură și mai mare. Multime de lucruri și ascăpta deslegare grabnică, lucruri, cari suntu totu atâtă conditioini pentru desvoltarea și înflorirea Ungariei. Amu firmă sperantia ca Veti urmă în concordia patriotică acestu nobilu scopu, și cumca acăsta dieta va fi avută în resultatele practice.

Magnatilor respunse Majestatea Sea urmatorele: „Sum convinsu că cuvintele D-Vôstre suntu inspirate de aplacare și alipire sincera, și cumca la efecțuirea intențiilor mele parintesci la totu timpulu potu conta pre ajutoriulu sinceru alu D-Vôstre. Primescu cu bucuria salutarea D-Vôstre și respundu la ea din inima.“

Cercul de activitate alu comisariului reg. pentru Transilvania, se delimită în urmatorele puncte:

1. Comisariulu reg. trimisu provisoriu pentru teritoriul Ardealului, veghiaza și înainte de toate asupra securităției statului, asupra execuțării legilor și a ordinationilor, asupra securităției individuale și a proprietăției și asupra mesurilor pentru execuțarea uniunii și decide de sine statutoriu asupra acestoru cause, ier' în casuri estraordinare fiindu de lipsa cu putere plenipotentiaria, raportându ministeriului despre procederea sea.

2. Elu esoperă dislocarea și întrebuintarea militie din respecte guvernamentale: Ordinarea brachiului militaru; incătu organele jurisdicțiilor nu suntu competente a cere o astfelu de asistință immediată au de-o recuiri prin comisariulu regescu.

3. Elu ordină dislocarea și întrebuintarea gendarmeriei.

4. Elu rezolvă causele predate lui din partea ministeriului specialmente spre pertractare și ese-cutare.

5. In casuri dubioase și urgență împartesc oficiașilor superioiri ai jurisdicțiilor, instrucțiuni.

6. Dispune asupra grăvamenilor din cerculu administrativu venite la elu în casulu unei procederi evidentu ilegale, și pentru evitarea de calamități mari raporteză ministeriului respectivu.

7. Si da prărea său face propuneră: a) în privită normatiunelor speciale în cause religioane și nationale pentru teritoriul transilvaniei; b) în privită ocupării tuturor oficiurilor transilvane aternatore de denumirea Majestatei Sale său a ministrilor, precum și în privită decorațiunilor; c) în privită reuniunilor de natură politică; d) în toate causele administrative mai însemnate; e) despre fiecare lege său ordinatiune ministeriale i se va trimite o copia.

8. De ore ce elu supraveghează miscările politice și manipulatiunea politiei statului, asiă se tienu de resortul lui și dispositiunile midilocite și nemidilociate în privită edarei pasapoartelor de călătorie în streinătate, a pasapoartelor de arme, a licențelor de arme și pravo, a concessiunilor de producții teatrale și a altor espozitii publice după normele statutare pâna acum în Transilvania.

9. Căuse tienătoare de trebă și polită sănătăria, ce suntu neamenavere și specialitate lui predatele rezolvă asemenea elu singuru.

10. Elu inspectionează institutul contumacialu din punctu de vedere alu politiei statului și sănătăria.

11. Elu părtă superinspectiunea asupr'a teatrului național din Cluj, asupr'a archivului gubernialu și altor archive tienătoare de acăsta, asupr'a archivelor tierei dela capitolul din Alba-Julia și dela coventul din Colos-Monostor.

12. Elu presiedează siedintelor directiunii fondului de despăguibire și controlă cursul a-gendelor.

13. Din personalul seu lasă de presidează la directiunea cărților funduarii instituite în Cusiu.

14. În toate causele tienătoare de cerculu seu de activitate suntu datorie tōte organele regimulu, ce se află în Transilvania, ai dă deslușiri la reuniunile sea și toate jurisdicțiunile suntu datorie a urmă demandărilor sele.

Ibanesci 14 Aprile st. v. 1869.

Domnule redactor! Din nr. 26 dto 30 Martiu a. c. a preștiile săi, ce redigiți, amu astăzi cu parere de reu despre tristă intemplantă dela Cincu-mare, în urmarea căreia unu număr însemnatu de crestini de religiunea noastră au devenit lipsiti de averile lor, cari toate sora consumate de infișatul elementu nimicitoru. — Totu odată, astăzi ca domnia voastră a-ti bine voită a primi oferte, ce s'ară tramite pentru acei nefericiți, — subscrisul, petrunu de compatim'ne, numai de către în 13 Apr. a. c. amu deschis o colectă pentru scopul acesta. Ajutoriul incurzu într-un tempu asiă scurtu e de 21 fl v. a., cari me și grabescu a v-i tramite, că acel lipsită sa se păte ajută cătu de putință pre s. serbatori.

Ve rogu insă, dle redactor! că se aveti bunătate a semnă și numele bine-voitorilor crestini contribuenti, că astăzi se fiu unu indemnă și pentru altii, cari sciu cum ca voru concurge din toate părțile la unu săptă atâtă de generosu și umanu. Numele contribuentilor este următorul:

Subscrisul 5 fl; Iacobu Glig'a a. I. Sandu-lui 1 fl; Elia Sucăv'a, cantorul gr. or. 34 xr; Elia Danu, fete 20 xr; Ioann Chirtoșiu 11 xr; Ioann Prețea a Simeonu, 10 xr; Dumitru Mate 10 xr; Andrei Petrea 10 xr; Grigoriu Kürösiu 15 xr; Leontin Popu 20 xr; Petru Todoranu a Iacobutu 40 xr; Melitonu Glig'a soldat, 40 xr; Ioann Coșariu a Schiopel 10 xr; Dumitru Kürösiu a P. 10 xr; Gavriilu Todoranu a M. 20 xr; Ioann Coșariu a st. 40 xr; Andrei Glig'a 40 xr; Le'a Todoranu a M 1 fl; Ioanu Coșariu a M. 20 xr; Ioanu Petrea a O. 10 xr; Avramu Petrea 10 xr; Ioanu Glig'a a T. Filimonu 10 fl. — Sumă totală de două-dieci și unul de florini v. a.

Pre lângă cari amu onore a me recomandă alu d-vosă Ibanesci ut supra

Demetru Cornea, paroch gr. or. in locu.

Banii se trămitu co „Post-Anweisung“. *)

Varietăți.

* * Colonelulu Trajanu Dodă e denumită brigadierul la o brigada în Pest'a.

* * Eri nopțe a fostu frig cu bruma. E probabil că florile din pomi voro să patimă. Adi se încercă să ningă; suntem amenințăti de pască și băieți.

34-2) EDICTU.

Prin care Anica Mărgă din Coroi-szil-martonu comitatulu Cetăției de Balta, care de 3 ani cu necredință au parasitul pre legiuitorul seu barbatu Mihaila Florea din Laslea română, fără a se săi locu astăzi ei, se cățează că în termen de 6 luni de dile dela datulu de satia sa se presentă die înaintea forului matrimoniu le subscrise, căci la din contra procesulu asuprăi urdău, și fără de dens'a se va pertractă, și decide, după prescrisele SS. canone a Bisericei resaritene.

Alma in 16 Aprile 1869

Jurulu matrim. gr. res. alu tractului Tarnavei de susu.

Ioanu Almasianu
Prot. gr. or.

Din cauza SS Serbatori a Invierii Domnului și Mantuitorului Iisus Christosu nrului acesta ese cu o dă înainte, și fiindu ca mercuri serbamu din'a S. Georgiu nrului viitoriu va-esi numai Dumineca in 27 Aprile.

*) Joi s'au primi și trimisu presedintelui comitetului parochiale P. Ignatius Mandoea spre a urmă cele de lipsa cu densii. — Amu intelești că si din alte părți voro mai sosi ajutorie de aceste, pre cari bucurosu le vomu mijloci la locurile respective, de unde sa primește cei nenorociti mangiare după cătu numai va fi cu putință. Red.